

De vergeten kunst van metadatering

Ir. Johan Blok

Het is niet chique om over metadata te spreken. Het woord alleen al heeft een technische en mystieke associatie waarmee weinigen overweg kunnen. Toch neemt de rol van metadata hand over hand toe. Een belangrijke functie van metadata is om het informatieaanbod op voor de raadpleger relevante wijze te selecteren en sorteren.

Geleidelijk aan komen beheerders van websites er achter dat het informatieaanbod eigenlijk vooral samengesteld is, en ontsloten wordt, conform de interne organisatiestructuur. Daar is niets mis mee als de informatie ook voor die organisatie zelf bedoeld is, maar bij een [website](#) is dat meestal niet het geval. Hiermee is het dilemma duidelijk: informatie wordt gecreëerd volgens de organisatiestructuur, met staf- en afdelingsberichten, met protocollen, beleidsdocumenten etc. die geheel natuurlijk voortkomen vanuit de structuur van de organisatie. Anderzijds is de mogelijke raadpleger van deze informatie niet op de hoogte van deze interne organisatiestructuur. Waar nu te zoeken als de informatie conform een voor de gebruiker niet herkenbare structuur wordt aangeboden?

Metadata lost het probleem op

Dit dilemma kan eenvoudig worden weggenomen door goed gebruik van metadata. [Metadata](#) is als het ware het instrument waarmee het informatieaanbod kan worden getransformeerd naar een aanbod dat past bij de belevingswereld van de raadpleger. Hopelijk maakt een voorbeeld duidelijk wat de kracht van metadatering is. Neem een van de bijna vierhonderd [gemeenten](#) in Nederland. De dienst Burgerzaken van deze gemeente biedt een aantal producten aan. Eén daarvan is een uittreksel uit de Gemeentelijke Basisadministratie. Tot zover de aanbodkant. Aan de vraagkant vinden we een burger in de betreffende gemeente, die binnenkort zijn rijexamen wil afleggen en daartoe een uittreksel GBA moet overleggen. Mogen we van de burger verwachten dat hij op de gemeentelijke [website](#) eerst zoekt naar de dienst Burgerzaken en vervolgens de producten doorbladert die deze dienst aanbiedt? Daarmee zou een aanzienlijk aantal burgers al afhaken. Burgerzaken is niet voor iedereen een bekende dienst binnen de gemeente en wat tot hun takenpakket behoort is al helemaal onbekend.

Deze mismatch tussen aanbod en vraag kan eenvoudig worden opgelost door informatie te ontsluiten langs verschillende wegen. De gemeentelijke producten- en dienstencatalogus bevat misschien wel driehonderd producten. Door bij ieder van deze producten aan te geven rond welke levensgebeurtenis van een burger dit product noodzakelijk is, kan een alternatieve ontsluiting van informatie plaatsvinden. De informatie wordt nog steeds gecreëerd en beheerd binnen de structuur van afdelingen en diensten, maar wordt nu voorzien van een aantal metadata. Zo wordt het uittreksel GBA voorzien van onder meer de levensgebeurtenissen huwelijk, echtscheiding en rijbewijs aanvragen. Die levensgebeurtenissen worden als informatieingangen aangeboden op de website; de burger zoekt volgens een structuur die hem bekend voorkomt, zoals geboorte en adoptie, reizen of verhuizen.

Goede tools en goede beheerders

Het falen of succes van deze wijze van verbinden van vraag en aanbod van informatie is een juiste metadatastructuur. Thesauri en taxonomieën spelen hier een belangrijke rol. Dit zijn geordende (tref-)woordenlijsten die als het ware een aanvullende navigatiedimensie in de informatieverzameling aanbrengen. Bij de keuze voor een ecm of [wcm](#) is het van groot belang te letten op de mogelijkheden om thesauri op te bouwen en te beheren en de mogelijkheden om één of meer termen te koppelen aan afzonderlijke informatieblokken. Daarnaast dient binnen de organisatie een functionaris aangewezen te worden die het [beheer](#) van de thesauri voor zijn rekening neemt.

Met succesvol geïmplementeerde thesauri zullen zoekers sneller bij informatie kunnen belanden. Maar kan dat niet eenvoudiger door domweg een krachtige zoekmachine in te zetten? Over het verschil tussen gerichte informatieontsluiting door proactief kenmerken toe te kennen en anderzijds door slim 'post mortem' informatie door een zoekmachine te laten destilleren is veel te zeggen. Meer daarover bij een andere gelegenheid.

bron: http://www.computable.nl/artikel/ict_topics/ecm/3249646/1277020/de-vergeten-kunst-van-metadatering.html#ixzz0qS3KcT2c